

ΕΙΣ ΤΟ ΜΠΟΥΕΝΟΣ ΑΥΡΕΣ

Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ «ΤΕΡΡΑΚΟΤΑ»

(Έκθεσις τῆς Φρόσως Εὐθυμιάδου)

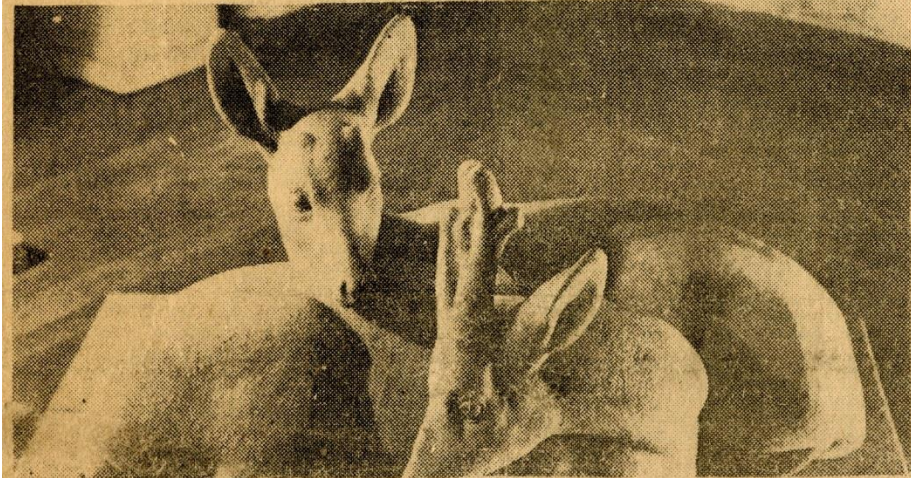
ΥΜΝΟΙ ΔΙΑ ΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗΝ ΤΕΧΝΗΝ

ΜΠΟΥΕΝΟΣ Α.Υ.ΡΕΣ, Ία-νουάριος. — Ἡ έκθεσις ἔργων κερραμπλαστικής τῆς γνωστῆς Ἑλληνίδος γλυπτρίας Φρόσως Εὐθυμιάδου πού ἔγινε στήν ἐδῶ Γκαλερί Μύλλερ, ὑπῆρξεν ἀληθινά ἓνα ἐξαιρετικό καλλιτεχνι-

ζωντανές μορφές, σάν ἓνα ἀραβούρημα ρυθμικό πού ἀσφαλῶς ξεφεύγει ἀπό τὰ συνηθισμένα μέσα τῆς καθαρῶς ἀντικειμενικῆς φόρμας, μέ τήν ἔντασιν τοῦ αἰσθηματος...»
*Ἄς μεταφέρω ὁμῶς ἓνα μέ-

κότης, τροφοδοτεῖ τήν τέχνην τῆς, διεπομένη ἀπό τὸ αἶσθημα τῆς συνθέσεως πού σταθεροποιεῖται ἀπολύτως μέ μίαν παραγωγὴν πλουσίαν εἰς θέματα.

Ἡ Εὐθυμιάδου δὲν περιορίζε

«Τὰ Ἐλάφια», ἔργον — εἰς φυσικὸν μέγεθος — τῆς Ἑλληνίδος καλλιτέχνιδος κ. Φρόσως Εὐθυμιάδου, πού ἤδη κοσμεῖ μίαν ἀπὸ τὰς κεντρικὰς αἰθούσας τοῦ Μουσείου Καλῶν Τεχνῶν τῆς Ἀργεντινῆς

κό γεγονός γιὰ τὴν κοσμοπολιτικὴ αὐτὴ πόλι τῶν τριῶν ἐκατομμυρίων κατοίκων.
Τὴν έκθεσιν εἶχαν ἀναλάβει ὑπὸ τὴν προστασίαν τοῦ ὁπρεσβευτῆς μας κ. Κίμων Κόλλας καὶ κατὰ τὰς 15 ἡμέρας, πού διήρκεσεν, ὁ ἀριθμὸς τῶν ἐπισκεπτῶν ἐσημείωσε πραγματικῶς ρεκόρ. Οἱ κριτικοὶ τοῦ καθημερινοῦ καὶ περιοδικοῦ τύπου μόνον ἐπαίνους καὶ ἐνθουσιαστικὰ λόγια ἔγραφαν γιὰ τὸ ἔργο τῆς ξεχωριστῆς αὐτῆς καλλιτέχνιδος μας.
Ἴδου π. χ. τί μεταξὺ ἄλλων ἔγραψε ὁ καθηγητῆς Φερνάν Φελέξ ντὲ Ἀμαντόρ, τεχνολογὴ τῆς «Ἄλ Πρέσο», τῆς μεγάλης αὐτῆς ἐφημερίδος τοῦ Μπουένος Ἀῖρες πού τὸ κύρος τῆς εἶνε διαθνής καὶ διὰ τὴν Νότιον Ἀμερικὴν εἶνε, μπορούμε νὰ πούμε, ὅτι καὶ οἱ «Τάιμς» τοῦ Λονδίνου διὰ τὴν Εὐρώπην.
«... Ἀποτελεῖ ἀναμφίβλως μίαν ἐξαιρετικὴν περίπτωσιν εἰς τὴν χώραν μας, ἡ έκθεσις τῶν γλυπτικῶν ἔργων σὲ τερακότα, τῆς Φρόσως Εὐθυμιάδου. Ἡ Ἑλληνίς αὐτὴ καλλιτέχνις μᾶς φέρνει τὴν αὐθεντικὴν ἐκπροσώπησιν τῆς ἐνδοξοῦ χώρας τῆς, ὅπου τὸ εἶδος αὐτὸ τῆς τέχνης ἔχει τὰς πηγὰς του ἀπὸ παραδόσιν πολλῶν αἰώνων. Δὲν πρόκειται, ἐν τούτοις, περὶ ἐπαναλήψεως κλασικῶν μοτίβων. Ἡ Φρόσω Εὐθυμιάδου εἶνε μοντέρνα μέ ὄλην τὴν εὐρείαν σημασίαν τῆς λέξεως. Ἐμπνέεται ὁμῶς ἀπὸ ἓνα αἶσθημα ἀρχαϊκῆς ἀπότητος ὅσον ἀφορᾷ τὴν ἐρμηνείαν τῶν θεμάτων τῆς. Προικισμένη μέ χάριν βαθύτητα γυναικεῖαν ἐξωτερικεῖται μέ τὰ ἔργα τῆς μίαν πλαστικὴν ἔκφρασιν ἐξαιρετικῆς ἀδρότητος πού ἀπευθύνεται ἐξ ἴσου σ' ὅλες τῆς

ρος ἀπὸ τὰ ὅσα ἔγραψε σχετικὰ καὶ ὁ τεχνολογικὸς «φιγκιουριστὴ» καὶ ἀνιμαλιστὴ». Στὶς φιγούρες δημιουργεῖ ἔργα μέ χαρακτήρα — προτομές, γυμνά, θέματα διακοσμητικὰ.
Στὰ ζῶα ἐγκλείει τὸ ἴδιο σφρίγος καὶ ἀνάλογη ἔντασιν ἀναλύσεως. Ἐκεῖ μέ μίαν προτομὴν ἀνδρός, σ' ἓνα πρόσωπο παιδιοῦ, σὲ μίαν ἀπεικόνισιν νεαρῆς γυναικός. Ἐδῶ σὲ συνθέσει μέ ἰσχυρὰν πλαστικὴν συνοχήν, ὅσον καὶ πάλλουςαν ἐκφραστικότητά.

Ἡ Φρόσω Εὐθυμιάδου

τέχνης πειθαρχημένη, γνώστης τῆς φόρμας καὶ κάτοχος μίαις τεχνικῆς πολὺ σίγουρης, μπορεῖ νὰ ἀξιοποιῇ τὴν γνώσιν μέ τὴν ἰκανότητα τῶν ἐμφύτων χαρακτηρισμάτων τῆς, πού εἶναι πάντοτε ἡ βάση διὰ καθὲν τὸ πραγματικῶς σημαντικόν. Ἐδῶ ἀναφερόμεθα πρωτίστως εἰς τὴν ἰκανότητα νὰ αἰσθάνεται καὶ νὰ μεταδίδῃ συγκινήσεις αἰσθητικοῦ περιεχομένου. Αὐτὸ εἶναι κυρίως, πού χαρακτηρίζει τὴν πλαστικὴν τέχνην τῆς Φρόσως Εὐθυμιάδου. Μία ὀξεία παρατηρητι-

ται εἰς ἕνα καὶ μόνον εἶδος. Εἶναι συγχρόνως «φιγκιουριστὴ» καὶ ἀνιμαλιστὴ». Στὶς φιγούρες δημιουργεῖ ἔργα μέ χαρακτήρα — προτομές, γυμνά, θέματα διακοσμητικὰ.
Στὰ ζῶα ἐγκλείει τὸ ἴδιο σφρίγος καὶ ἀνάλογη ἔντασιν ἀναλύσεως. Ἐκεῖ μέ μίαν προτομὴν ἀνδρός, σ' ἓνα πρόσωπο παιδιοῦ, σὲ μίαν ἀπεικόνισιν νεαρῆς γυναικός. Ἐδῶ σὲ συνθέσει μέ ἰσχυρὰν πλαστικὴν συνοχήν, ὅσον καὶ πάλλουςαν ἐκφραστικότητά.
... Μαζὶ μέ τὰ μεγάλα κομμάτια, ἡ Εὐθυμιάδου ἐκθέτει καὶ ὀλόκληρη σειρὰ μικροτέρων ἔργων. Ὅλα ὁμῶς εἶναι κομμάτια μεγίστου ἐνδιαφέροντος καὶ ἡ ἐντύπωσις πού προξενοῦν, κἀμινε νὰ λησμονοῦνται αἱ μικραὶ τῶν διαστάσεων καὶ φέρουν εἰς τὴν μνήμην δείγματα μίαις παραδόσεως πολλῶν αἰώνων. Τὸ ὑλικόν εἰς τὰ ἔργα τοῦ ἀξιολόγου αὐτοῦ συνόλου εἶναι ὁ ψηφισμένος πηλός — τερακότα — ὕλη πού ἐξευγενίσθη ἀπὸ τὴν ἑλληνικὴν τέχνην μέ ἔργα ἀνυπερβλήτου εὐπρεπειᾶς.

Ἄρκετὰ ἔργα τῆς Εὐθυμιάδου ἠγοράσθησαν τόσον ἀπὸ τὴν ἐδῶ ἐγκαταστημένην «Ἑλληνισ», ὅσον καὶ ἀπὸ Ἀργεντινοῦς καὶ ξένους. Ἐνα ἀπὸ τὰ μεγάλα κομμάτια τῆς, «Τὰ Ἐλάφια», ὕστερα ἀπὸ ἐκφρασθεῖσαν εὐχὴν ὠρισμένων Ἀργεντινῶν καλλιτεχνῶν, ἠγοράσθη ὑπὸ ὀνομαζομένου ἀντὶ 1250 δολλαρίων καὶ ἐδωρήθη εἰς τὸ ἐδῶ Μουσείον Καλῶν Τεχνῶν, πρόκειται δὲ λίαν συντόμως νὰ γίνῃ καὶ μίαν ἑλληνοαργεντινὴν τελετὴν, κατὰ τὴν ἐπίσημον παράδοσιν τοῦ. Ἄς σημειωθῇ, ὅτι τὸ ἔργον αὐτὸ τῆς Εὐθυμιάδου εἶναι τὸ πρῶ-

δαυτοῦς πῶς δὲν πρέπει κανεὶς νὰ τοὺς φοβάται ἅμα σημαδεύουν, νὰ τοὺς φυλάγεται μόνον δταν ρίχνου νε στὰ κουτουροῦ!
Οἱ καπετανεῖοι εἶπανε στὸ καπετάν Νικόλα πῶς ἡ ἀρμάδα γάλασε ἓνα νησί Ροδίτικο κ' ἓνα Αἰγιοπελαγίτικο καὶ βάλανε σὲ λαχτῆρα καὶ φόβο δλους τοὺς νησιώτες, ἔχτος ἀπὸ τὰ Ζαμπίτικα νησιά, καθὼς λέγανε τὴν Ὑδρα, τὶς Σπέτσες, τὰ Ψαρρά πού εἶχανε πονόμοιο καὶ ὁ Ζαμπίτης τοὺς μάζευε τοὺς φόρους καὶ τοὺς ἔστειλε στὴν Πόλι.
Ἔτσι, ὅλα τὰ νησιώτικα παλληκάρια, πού τῶλεγε ἡ καρδιά τοὺς, γίνοντουσαν κουρσάροι, καθὼς στὶς στερογιές γίνοντουσαν κλέφτες κ' ἄρματωλοι.
Ὁ καπετάν Νικόλας τ' ἔκουε σιωπηλός καὶ μέσα του βράζανε τὰ αἱματά του. Τοὺς ρώτησε κάποια στιγμὴ πῶς καράβια ἦτανε ἡ ἀρμάδα.
Ἐκεῖνο τοῦ εἶπανε πῶς ἄλλοι λέγανε πέντε κ' ἄλλοι ἑπτὰ. Εἶχανε ἓνα οἰκουθερτο πού ἦτανε τὸ καράβι τοῦ καπετάν πασᾶ, μίαν φρεγάτα, δύο μπριγαντίνα καὶ τ' ἄλλα ἦσανε μύστικα.
— Καλά, τοὺς εἶπε ἄξαφνα. Καὶ δίχως θυμό, σάν νὰ τοὺς ἔλεγε κάτι φυσικόν, τοὺς πρόσθεσε:
— Θὰ κάψουμε ὅσα μπυρέσοιμε περισσότερα.
— Καπετάνιε, τοῦπανε ἐκεῖνοι ξαφνιασμένοι, καπετάνιε, θὰ τὰ βάλουμε μέ τὸ δικούθερτο;
— Καὶ μέ δαῦτο καὶ μ' ὀλη τὴν ἀρμάδα.
Ἔστειλε καὶ φώναξε τὸ Ξιφὸ καὶ κάτσανε ὅλοι σὲ κονσοῦλτο πού κράτησε πολλὴ ὥρα.
...
τὸν ἑλληνικόν ἔργον πού θὰ κοσμῇ τὸ Μουσείον τῆς ἀργεντινῆς πρωτεύουσας, τὸ πραγματικὰ τόσον πλούσιον εἰς συλλογὴν ἔργων καλλιτεχνῶν διεθνούς ἤμερας.
Ἐνα ἄλλο ἔργον τῆς Εὐθυμιάδου — νομίζω μίαν ἀνδοκίμη προτομὴν — πρόκειται νὰ δωρηθῇ εἰς ἓνα ἄλλο ἀνάλογον Μουσείον τοῦ Μπουένος Ἀῖρες, τὸ γνωστόν Μουσείον Καλῶν Τεχνῶν Μπόκα.
Ὅπως πληροφοροῦμαι, ἡ Εὐθυμιάδου ἀπεφάσισε νὰ ἐγκατασταθῇ ἐδῶ, ἐδέχθη δὲ καὶ τὰς πρώτας παραγγέλιας, μέ ταξὺ τῶν ὀποιων καὶ ἐνὸς Βέλγου εὐπατρίδου διὰ τὴν ἐκτέλεσιν μίαις ἀλεπουῆς πρὸς διακόσμησιν τῆς μετώπης τοῦ ἐν Βρυξέλλαις μεγάρου του.
Καὶ κατὰ ἄλλο: Ἡ Εὐθυμιάδου μέ τὴν καλλιτεχνικὴν τῆς προσωπικότητα, ἔγινε ἀφορμὴ καὶ εὐρυτέρων ἀκόμη ἐκδηλώσεων ἐκ μέρους τῶν Ἀργεντινῶν. Π. χ. εἰς τὸ γεῖμα πού πρὸ ἡμερῶν ἐδόθη πρὸς τιμὴν τῆς εἰς τὸ Ἀτελιέ τοῦ γνωστοῦ Ἀργεντινοῦ ζωγράφου Κικέλα Μαρτίν καὶ εἰς τὸ ὁποῖον παρέκάθησαν ἓνα τῶν πενήτηνκοντᾶ ἀτόμων, ἐκπροσωποῦντων ὅλας τὰς ἐκδηλώσεις τῆς τέχνης — ζωγράφοι, γλύπται, μουσικοὶ, ποιητᾶι, ἠθοποιοὶ, λογοτέχνη καὶ κλπ. — εἰς τὰς προτάσεις καὶ τοὺς ἐκφωηθέντας λόγους, ἡ Ἑλλάς — ὄχι μόνον ἡ ὀνομαία, ἀλλὰ καὶ ἡ σημερινὴ Ἑλλάς — ὑπόθεσε τὸ ἐπικεντρῶν ὄλων τῶν ἀκουσθέντων ἐλεγεῖων καὶ ἱβων.
ΝΙΚΟΣ ΓΑΒΗΝΣ

λο-
χι-
σει-
πι-
των-
χι-
φε-
για-
ἀδα-
σι-
μα-
τι-
ἀτα-
των-
τερ-
θρα-
ἐν-
ρα-
ψυ-
γὰ-
ἀλλ-
ἡ τι-
ψυ-
ται-
κ' ἄ-
κτῆ-
λει-
ἀπο-
στᾶ-
ραμ-
ἐγ-
ἐν-
σοφ-
βλέ-
τερ-
λι-
ἀπ-
κρέ-
δ' ἔ-
ὄγ-
πι-
ται-
καί-
καί-
αὖς-
μά-
ται-
χρη-
τρα-
γού-
πού-
σαί-
πρό-
του-
δὲν-
Οἱ-
ταῖ-
τόμ-
τῆ-
μικ-
φᾶ-
φᾶ-
τᾶ-
γυ-
φο-
ναί-
τρα-
κά-
νόμ-
χο-
ζου-
ρε-
την-
ἐλλ-
γυ-
μπε-
σο-
δία-
πρ-
πτα-
τᾶ-
ὅτι-
δυν-
χο-

ΕΜΑΣ - GREECE
20 Νοεμ. 1947

ΕΛΛΑΣ - GRECIA

20 de noviembre de 1947

ΓΡΩ ΑΠΟ ΤΗ ΚΑΛΙΤΕΧΝΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ ΜΙΑΣ ΕΛΛΗΝΙΔΑΣ

ΤΟ ΕΡΓΟ ΤΗΣ ΦΡΟΣΩΣ ΕΥΘΥΜΙΑΔΗ

Ένα σημείωμα του συνεργάτου μας κ. Ν. ΓΙΑΒΗ

«Έγραφε ή «ΕΜΜΑΔ» στο περασμένο της φύλλο πώς ή έκθεση κεραμοπλαστικής της Φρόσως Ευθυμιάδη — που συνεχίζεται στη Γαλερία Μούλλερ — αποτελεί ένα ελληνικό καλλιτεχνικό γεγονός στην καρδιά της Αργεντινής. Λάθος! Η έκθεση αυτή δεν μπορεί να είναι απλώς ένα «ελληνικό καλλιτεχνικό γεγονός» μά, κάτι πιο πολύ. Γιατί ή Φρόσω Ευθυμιάδη είναι πραγματικά μια ξεχωριστή μύστρια της σμίλης και τὰ έργα της, όφρα και δίχως ταλαντεύσεις, μπορούν να σταθούν δίπλα σε έργα όποιουδήποτε, δικού μας ή και ξένου καλλιτέχνη του είδους της με φήμη και όνομα.

Έργα της Φρόσως Ευθυμιάδη, είδα για πρώτη φορά, όπως κι' ό πολλός κόσμος στην Ελλάδα για πρώτη φορά έδλεπε, στο Μέγαρο του Ζαπτείου στη Α' Πανελλήνια Καλλιτεχνική Έκθεση, τὸ 1938.

Έκει — άλίθεια τὸ θυμάμαι καλά σαν να ήταν χθές —στην άριστερή πτέρυγα και στο κέντρο μιάς μεγάλης αίθουσας ό' ένα «σάντα» όρισκόντουσαν έκτεθειμένα τὰ μικρά πήλινα «ζωντανά» της που από την πρώτη στιγμή τραβούσαν την προσοχή και τὸ ενδιαφέρον όχι μονάχα του κοινού — του ελληνικού κοινού που τόσο έχει έμφυτα άνεπτυγμένο τὸ αίσθημα του ώραίου και του καλού — αλλά και τὸν άνθρωπον της τέχνης που ζέρον να ζυγίζουν με τὸ μάτι και να έκτιμούν ένα δημιούργημα γλυπτό. Οι τέσσα —κότες της Ευθυμιάδη — άν και πανάρχειο είδος — είχαν έλθει τότε με τή φρε-

σκάδα τους σαν άποκάλυψη και σαν κάτι καινούργιο στο κύκλο της καλλιτεχνικής μας έκδηλώσεως, ή δὲ κριτική, δίκαια, έγραφε για τή νεαρή καλλιτέχνηδά μας, έπαίνους και έλάθευτα προσέδε τή γοργή της εξέλιξη. Είπα άλίθευτα, γιατί ούτε δέκα χρόνια δεν έχουν συμπληρωθεί από τότε και τή δικαίωση της αίσιοδοξίας αυτής την έχουμε μ' αυτό που μάς προσφέρεται στη Γαλερία Μούλλερ. Από τὰ πεινήτα περίπου κεράματα που είναι έκτεθειμένα εκεί, δεν υπάρχει κανένα, μεγάλο ή μικρό που να μη μάς κρατῆ μπροστά του με τήν έκφραση, τή κίνηση και γενικά με τή ζωντανία του. Ός κι' αυτές οι κανάτες της ακόμα κάνουν έμπόπωση με τήν άπαλή και τόσο

ισορροπημένη τους γραμμή που μονάχα ένα γούστο έκλεπτισμένο μπορούσε να δώσει.

Και ότι τὸ έργο της Έλληνίδας αυτής γλύπτριας είναι πράγματι έξαρετο κι' έχει άληθινά τήν αξία του τὸ δῖνο πὸ πάνω, φαίνεται άναμφισβήτητα από τὰ δυο έχουν γράψει γύρω άπ' αυτό στην 'Αθήνα οι δικοί μας τεχνοκρίτες που τὸς ξέρουμε δά, πόσο άπαιτητικοί είναι από ένα καλλιτέχνη και πόσο φειδαλοί είναι σε έπαίνους και έλεγεία. 'Ακριδώς έχω μπροστά μου μιά σειρά τέτοιων κριτικών, που είχε τήν καλασύνη να μου δώσει προχθές ό φ'λος κ. 'Αντ. Γκ. κος τὸ 'Ελληνικό

Γραφείο Τύπου και μεταφέρῃ άμέσως έδώ σύστημα άποσιδιάματά

τους, από τὰ όποια μάλιστα μερικά άνεφέρονται σε έργα της Ευθυμιάδη που μάς έφερε μέχρις έδδ.

Π. χ. για τὸ γυναικείο κεφάλι «Καθημερινή»: «..... τὸ κεφάλι αυτό είναι ένα θαυμάσιο ρεαλιστικό έργο που εκφράζει και τὸν έσωτερό κόσμο του μοντέλλου. Η καλλιτέχνης κατάρωσε να μελετήσει βαθειά και τὸν έσωτερό κόσμο του μοντέλλου της και να τὸ δώσει κατά άπ' τή χαρούμενη επιφάνεια — που συνήθως δέχεται στὸν κόσμο — μιά νότα φευγάλας νοσταλγίας. Στο έργο της δηλαδή αυτό ή Ευθυμιάδη δίνει μιά πολύ δυνατή ψυχογραφία του μοντέλλου της πράγμα που επιτυγχάνουν μόνον οι μεγάλοι «δασκάλοι» της γλυπτικής. Τὸ πορταίτο της κυρίας Α. Ρ. είναι άναμφισβήτητο ένα έργο που δά τὸ λέξιλευαν πολλοί δόκιμοι και όνομαστοί γλύπτες.»

Για τὸ χαριτωμένο κεφάλι της μικρής γιαπωνέζας (άρ. 13) ό Σπ. Παναγιωτόπουλος λέγει στο «Χρῆνος»: «... Η Γιαπωνέζοπούλα της Ευθυμιάδης φανερώνει έναν προσωπογράφου δυνατό, ένα σχεδιαστή ξεχωριστό κι' έναν άφειδάσαστο έκτελεστή.....»

Ό καθ. του Πανειτ. Αεσσαλονίκης Εύαγγελίδης, γράφοντας στο «Έθνος» για τὸ γυμνὸ άρ. 37 λέγει: «..... είναι ένα από τὰ καλύτερα γυμνά της Ευθυμιάδη. Με πολλή στερητή σύνθεση και διάταση τὸν μελῶν όστε μ' άποτελῆ ένα ένιαίο κλειστό σύνολο όπου στέκουν με άνεση

και δόσιστα όλες οι μορφές τὸ έργο αυτό έχει άκόμη μίαν άδύρπητα και τρυφερότητα στη σάρκα και δείχνει δυνατό πλάστικό πνεύμα.....» Για τὰ γυμνά της γενικά ό Σπύρος Μελῆς γράφει σχετικά στο «Καθημερινή»: «..... Τὰ γυναικεία γυμνά που έχει μεταφέρει ή Ευθυμιάδη στη κεραμική μικρογραφία θά τιμῶσαν και σε μεγάλο σχῆμα τή σύγχρονη ελληνική σμίλη.....» Και έτσι είναι. Από δυο έκτίθενται στη Γαλερία Μούλλερ μάταια θά φάξει κανείς να βρει έστω και σε ένα κάτι τὸ άπνο, τὸ φάριο. Σ' όλα έχει έμφυτη ζωή και παλμός. Όλα τὰ γυμνά εκεί μέσα είναι έργα έξαίρετα με επί κεφαλής, μπουρά να πῶ, τὸ 44 και πρὸ παντός τὸ 9.

Άς σημειώσω τώρα τὸ τί γράβουν και για τὰ ζῶα της Ευθυμιάδη που καθὸς λένε είναι τὸ φῶρτε της.

Ό 'Ηλ. Ζιώγας π. χ. στα «Νεσελληρικά Γράμματα» λέγει: «..... Τὰ μικρά ζῶα (τὸ κατσικάκι, τὸ μωσαράκι, κλπ.) σε στάσεις — κινήσεις πλαστικώτατες ίκανοποιούν τήν όρασή μας, μάς θέλγουν, γιατί ή φέρμα των και ός σύνολον και στα καθέκαστά της αναλυομένη είναι ένα αισθητικώτατο παιχνίδι γραμμῶν και επιφανειῶν που άλληλοσυμπληρώνεται...» Η Ευθυμιάδη είναι άσφαλῶστα ένα ισχυρὸ ταλέντο που έχει παρά πολύ άνεπτυγμένη τήν αίσθηση του πλαστικῶς 'Ωραίου.....»

Ό Σπύρος Μελῆς: «... Δεν σχηματίζει τὰ ζῶα της με υπερβολικό στυλιζάρισμα. Κάτω από τήν ιδεατή μορφή που τὸς έδωσε πᾶλλεται ζωντανή, σφριγηλή ή πραγματικότητα. Τὰ ζῶα της Ευθυμιάδη εἰνὸ άνεβαίνουν στην περιωπή καλλιτεχνήματος, διατηρούν σύγχρονα δὴ τήν οικειότητα της συγχαιτικής φυσιογνωμίας τους. Συνέλαβε και άπέδωσε τὸ καθένα στη πὸ συνθη-

μένη, στη πὸ χαρακτηριστική τους στάση... Τὸ κατσίκι, ό γαϊδουράκος τὸ μωσαράκι, τὸ ζαρκάδι — έχει ένα ξευγάρι άξιοθαύμαστο σε σύνθεση μ' άλλο τὸ ρεαλισμό του—(ό Μελῆς άνεφέρεται στο έργο που βρίσκεται και στη Γαλερία Μούλλερ με τὸν άρ. 1) είναι άποδομένα με τήν ίδια μαστρα.....»

Ό Σπ. Παναγιωτόπουλος στην «Ελληνική Επιθεώρηση»: «..... τὰ ζῶα της έχουν κίνηση, όμορφιά, πάλ μὸ τόσο δυνατό που τὸς φάειρῃ κάθε τι στατικό και τὸ κάνει να ζωντανεύουν μπροστά μας...»

Ένας άλλος τεχνοκρίτης, ό Ι. Μ. Παναγιωτόπουλος στη «Εραία» γράβει για τή Φρόσω Ευθυμιάδη και τὸ έργο της γενικά: «... είναι μιά θερμή, άνήσυχη καλλιτεχνική 'διοσυγκρασία, δοσμένη με πραγματική έφοσίωση και πραγματικό πάθος σε μιά τέχνη που δυο όλλοτε άδηθη στην 'Ελλάδα τόσο όρίζεται παραμερισμένη σήμερα: τήν κεραμοπλαστική..... Είναι εντύχημα για τὸν τόπο μας που μιά καλλιτέχνης του ταιλάντου της Ευθυμιάδη άφοσιώνεται στη καλλιέργεια μιάς τέχνης που είναι άγνωστα ελληνική, γιατί στην Ελλάδα έδωσε ό,τι ώραιότερο και ό,τι πολυτιμώτερο θά μπορούσε να δώσει... Στην πλαστική τὸν είδῶλον ή Ευθυμιάδη είναι νεωτεριστική στην έμπνευσή της και στην αντίληψη της τὸ άντικείμενον προικισμένη με μιά στερητή αίσθηση τὸν ελαστικών όγκων, τὸν άπλῶν σχημάτων τὸν θεμελιωδῶν και χαρακτηριστικῶν αναλογιῶν, δημιουργεί με μιά λιτότητα που τὸς περισσότερες φορές καταπλήσσει, μικρά άριστουργήματα έμφυχωμένα από μίαν έκφραση άληθινά ζωντανή...»

Δεν νομίζω πὸς χρειάζεται να προσθέσω θερμά λόγια και άλλων τεχνοκρίτων όπως του άρχαιολόγου Νικολάου Δελιά, τὸν Γεωργίου 'Αθη-

Ένα έργο της Φρόσως Ευθυμιάδη πὸ στολίζει τὸν ήφιπο μιάς βίλλας στα προάστια τὸν 'Αθηνῶν.